

P. O.
Josep Vives

Santa Maria del Mont

Butlletí Mensual

Any V

Octubre de 1932

Núm. 54

Pensió CAMPÍ

(antic «refectorium» del
Casal de l'Exercitant)

CANUDA, 4—BARCELONA

a càrrec del fondista

GERONI CAMPÍ

Habitacions amb aigua corrent
Quartos de bany — Dutxes
Abonaments

Apats a 3, 4 i 5 ptes. (vi comprès)

Cèntrica - Seriosa - Econòmica

Canuda, 4 — Telèfon 22931

(Antic Casal de l'Exercitant)

No en cerqueu d'altra en anar a
BARCELONA

GIL BLANCH

BESALU

(GIRONA)

VINUM MISSÆ

DE TOTA CONFIANÇA

VINS, LICORS I XAMPANYS
DE DIVERSES MARQUES

ESPECIALITAT EN
VINS DE L'EMPORDÀ

DIPÓSIT I VENDA DELS
PRODUCTES LITÚRGICS ROURA

ÒPTICA SOLÀ

RAMBLA LLIBERTAT

GIRONA

BINOCLES DE LES
MILLORS MARQUES

BAROMETRES, TER-
MÓMETRES, HIGRÓ-
METRES I ALTRES

APARELLS PER ALS
EXCURSIONISTES

OBRES DE PERE VAYREDA

EL PRIORAT DE LLADÓ
I LES SEVES FILIALS

SANTA MARIA DEL MONT
(NOTÍCIA HISTÓRICA D'AQUEST
SANTUARI)

ES VENEN A TOTES
LES LLIBRERIES

SANTA MARIA DEL MONT

Butlletí mensual

Director: PERE VAYBEDA I OLIVAS

Preu de subscripció: 2 pessetes l'any.

Número solt: 20 centims.

Anuncis a preus convencionals.

(Amb llicència eclesiàstica)

ELEGIACA

Escrivim sota una impressió de veritable tristesa en pensar el destí que dintre de poc, si Déu no hi ajuda, espera a aquest Santuari i a tots els béns i edificis de l'Església Catòlica a Espanya. Segons resa el projecte de Llei de Confessions i Congregacions religioses, els temples i edificis actuals de caràcter eclesiàstic seran declarats propietat nacional, però propietat d'un Estat laic, regit per gent que ells mateixos no s'amaguen pas de manifestar llur manca de fe, i llur odi a la religió.

Tot això que la pietat i devoció dels fidels ha anat bastint en el transcurs dels segles, aquestes pedres venerables dels nostres vells temples, acoblades a còpia de sacrificis i privacions, aquestes campanes foses per honorables artífexs de la terra, aquestes imatges tallades per escultors cristians i consagrades per una veneració unànime d'incomptables generacions, aquests retaules, meravelles de l'art cristià, aquests ornaments magnífics, aquests vasos sagrats, admirables obres d'orfebreria i venerables per la destinació que en el culte tenen, tot això ja no

serà legalment de l'Església, per més que li donessin generosament i irrevocablement el consentiment de mantes i mantes generacions de fidels; l'Església ho tindrà solament en usdefruit, i ens temem que certes coses molt a precari quant al lloc de guardar-les i a la destinació o servitud que han de tenir.

L'Església ja no serà mestressa del seu; veurà intervinguts tot els seus cabals, tot el material necessari per a acomplir la seva finalitat, i com ha dit amb comparança molt encertada un escriptor català es trobarà en pitjor condició que qualsevol ciutadà qui es vegi embargar els béns, puix a aquest la llei li respecta les eines de l'ofici, les vestidures i el llit. L'Església ni això tindrà si com és gairebé segur, s'aprova la llei que ja ha estat presentada.

Us assegurem lectors estimats que, en pensar en tot això, el món ens apar més negre, i el magnífic panorama que des d'ací dalt s'albira ha perdut als nostres ulls l'alegria que l'auriolava.

Aquest casal de la Verge era la casa de tots els seus fills. D'ara endavant ella mateixa hi romandrà per benvolença d'altri, i en pensar qui és aquest altri, ens vénen les llàgrimes als ulls per l'escarni que tot això representa.

Quins dies més tristos se'ns esperen!

El pressupost del bon catòlic

En arribar a fi d'any, i en ésser hora de fer el balanç, en la partida de despeses ¿què troben, molts catòlics, haver gastat com a catòlics? Ens explicarem: quan un hom és llogater d'una casa, al cap de l'any, ha gastat tant; si és propietari, les contribucions li pugen a tant; en vestit, en aliments, en distraccions i esbarjo, les despeses que s'han fet arriben a tal quantitat. I com a catòlic, què has gastat? ¿Quin és el teu pressupost? Convindrà advertir que sabem que hi ha famílies conscients d'aquells deures que podríem

dir-ne de ciutadania catòlica, les quals no s'obliden de designar un tant per cent de llurs rendes o guanys per a obres del culte de Déu, o per a escoles catòliques, o per a empreses missionals. Ho reconeixem de bon grat, les aplaudim, i les presentem com a famílies exemplars. Però caldrà reconèixer que constitueixen encara una excepció.

El catòlic d'aquest país no és pas, ni de bon tros, com el catòlic d'altres nacions, que troba com la cosa més natural del món que a la partida de llurs despeses hagi de reservar un lloc per al presupost que ha d'esmerçar, com a catòlic, per als ministres del culte per a l'edificació i restauració dels temples, per a les escoles parroquials o altres exigències — diguem-ne — del seu catolicisme. Ell sap que, si els catòlics no s'ho paguen, no tindran ni parròquies, ni sacerdots, ni escoles, ni missions, ni exercicis, ni conferències quaresmals, ni res. I, com que, per altra banda, aquesta situació o estat de coses és ja permanent i tradicional i persevera de pares a fills, per això és que forma ja part de les obligacions o exigències del seu catolicisme.

Aquí no passa pas el mateix. En pobles com els nostres, hi ha un tant per cent de catòlics que, en fer el balanç de fi d'any, troben haver gastat com a catòlics, els pocs ralets que arriben a sumar els cèntims que han donat cada festa per la cadira de la missa i pel Full Dominical per assabentar-se dels casoris de la setmana.

Si la inhibició de l'Estat a subvenir algunes necessitats materials de l'Església ens fa canviar de conducta, podrem ben dir que Nostre Senyor del mal en treu bé.

R. DE MIRABAL

A la llàntia pietosa de l'altar del Sagrament

Ets l'esclava pietosa
de l'altar del Sagrament
que amb ta flama tremolosa
llengoteges constantment.
Oh, la llàntia solitària,
que ets mansoia i ets fidel,

i ets humil com la pregària
del vellet qui mira al cel.
Estel clar, o llum amiga,
que, amb ton flam serè i daurat,
fas vivent l'imatge antiga
de Jesús Crucificat.
Flama viva, claror bella,
joganera com l'infant,
tu que emplenes la capella
d'una llum groga i vibrant;
tu que vius de nit i dia
amb Jesús Sagramentat,
encomana'm l'alegria,
que tu sents al seu costat,
que tinc l'ànima gelada
sense goig i orfa d'amor;
si amb ta flama apiadada
abrandessis el meu cor!
Oh, sortosa llàntia pia
que vius tan vora del cel,
deixa'm fer-te companyia
per gustar com tu la mel;
no vull pas jo cap més cosa,
puig vull ser únicament
una llàntia pietosa
de l'altar del Sagrament.

LLUÍS ALEMANY, Prev.

Les muntanyes germanes

D'una excursió a Puigsacalm

Una vegada més he pujat a Puigsacalm. No pas perquè aquest vell amic fotògraf-artista, que no es cansa mai de treure en les primeríssimes hores del matí unes magnífiques eixides de sol com no he vist enlloc, correspongués a la meva visita deixant-me contemplar novament la seva sèrie de vistes panoràmiques de la pla-

na de Vich i d'Olot, sempre noves perquè les renova constantment i aprofita totes les clarors, totes les llums, per anar-les enriquint de nous contrastos, matisos i diferents preses de vistes. No hi he anat per aquest gaudi, ni tan sols perquè em deixés l'ullera del seu altíssim mirador per veure el mar. Oh, el mar des de Puigsacalm! No és altra cosa que un fris lluent, una veta platejada en l'horitzó, però, a semblança de quan érem petits, que l'alegria, l'ingenuïtat i la mateixa il·lusió ens feia veure els Sants Reis de l'Orient a dalt del Castell de Gurb, veieu el mar més bonic que si us trobéssiu en ple oceà. Tresor inesgotable de la imaginació, poder creador de la fantasia, que de les pampellugues dels ulls en fa vaixells.

No. Cap d'aquests esplais em menava a Puigsacalm. La meua visita ha estat ben bé d'amic. Avui que ningú no l'anirà a veure perquè no pot delectar amb projeccions ni deixar veure el mar, he volgut fer-li companyia. No s'ha llevat ni per la sortida del sol. Jeurà tot el dia, enclotat dins un jaç de boires que s'estiren, es desfan, s'apiloten en motxocs a sobre seu, l'embolcallen i el desabriguen a trossos, talment els llençols esbarriats per un malalt en defici que ara es desacotxa, ara s'abriga.

Pobre Puigsacalm! Fa estona que estic assegut a la seva capçalera i en prou feines li veig la cara. Sols, en silenci, com en una cambra amb els finestrons tancats, ens fem companyia l'un a l'altre sense veure'ns: Quina boira més espessa! Per trencar l'angoixa de la solitud, agrait es destapa una mica, i em dona una mirada. Una ullada de sol deixa veure un clap de cel blau com la nina d'un ull. Ens veiem per uns instants, però aviat es torna a ensopir. Boira i silenci!

Com una remor del carrer que amoïna i fa tremolar els vidres de l'estança, l'aire vibra del ronc llunyà dels motors i les estridències de les botzines dels autos que passen per la carretera d'Olot a Vich.

Tal volta el soroll l'ha deixondit. Té una estona d'esparpillament. Fent un esforç, Puigsacalm s'incorpora, esquinça la boira; per una escletxa, la llum es filtra radiant. Sempre artista, encara té humor per a fer una instantània a l'infinit: La copa esponerosa

dels faigs dels amorriadors a primer terme; al lluny, aclofada al peu d'una carena, la casa de Sallent emergeix amb gasses vapo-roses de boira; el roig de les teules es destaca sobre el blau intens i nítid del cel, les parets blanques no s'acaben de veure ben bé, però n'hi ha prou perquè el verd del paisatge agafi més color... La visió dura poc. Ha estat una revifalla curta, Puigsacalm torna a colgar-se abatut. No cal que pensi llevar-se en tot avui. Fins les falzies ho coneixen i no vénen tot fent tortirols, fendint l'espai, a refrigerar el seu petit potent motor en l'aire pur de l'altura; planegen pels baixos. També els insectes han desertat. Els manca l'alegria del sol, de la llum i la calor per donar el seu espectacle—el gran espectacle de la petita natura, com algú ha dit—i, sense ells, les herbes estan immòvils com els pals d'un circ abandonat, hi manquen els petits artistes que s'hi belluguin fent acrobàcies, enfilant-se per les tiges blincadisses, gronxant-s'hi, saltant d'una a l'altra, exhibint les coloraines dels seus vestits polícroms. Només una aranya s'entreté en refer les cordes d'algun trapeci, i es veu passar un escarbat que va de camí, aneu a saber a quina lluita, armat com un guerrer amb les fortes i lluentes ales per escut.

LA CUCA DE LLUM

Lliri blanc espolsa
un raig de perfum
i cau en la molsa
la cuca de llum.

Oh, maragda viva
d'aquest jardí vell,
jo et tingué captiva
en l'or d'un anell!

Teniu, li diria
al Pastor mitrat,
i el bisbe et duria
sobre el guant morat.

La gent, amb veu forta
faria:—Senyor!
Quin anell que porta
tan ple de claror!

I el bisbe riuria,
i en el beneït,
tothom sentiria
perfum de jardí.

JOAN M.ª GUASCH

Són molts encara els qui reben la nostra publicació i encara no ens han dit si volen continuar rebent-la ni com pagaran la subscripció.

Demanam a tothom qui senti amor a Santa Maria del Mont i li plagui de llegir aquest BUTLLETÍ, que ens faci arribar la certitud de la seva conformitat.

En cas contrari no li haurà pas de costar gaire de retornar-nos un número dels que rebi, i amb això ja l'entendrem.

Fem avinent que dintre poc deixarem d'enviar el BUTLLETÍ a tots els qui no es posin al corrent de la subscripció.

:: NOTICIARI ::

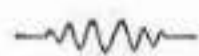
L'Exm. Administrador Apostòlic P. Perelló s'ha dignat nomenar Governador eclesiàstic del Bisbat al M. I. Dr. Esteve Canadell, Canonge, i Provisor al M. I. Dr. Antoni Vilaplana, Arxiprest de la Catedral Basílica. Ens plau de felicitar els capitulars honorats amb aquests alts càrrecs i tributar-los l'homenatge del nostre més fidel respecte i submissió, pregant al mateix temps al Senyor i a la Verge Maria que els enviïn a tothora les llums necessàries per a reeixir en l'acompliment de llur difícil missió.

—w—

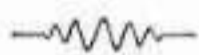
Amb ocasió de la festivitat del Sant Patró de Girona, l'Exm. Sr. Administrador Apostòlic passarà alguns dies a la capital d'aquest bisbat i el dia de Sant Narcís celebrarà de Pontifical a la Parròquia major de Sant Feliu.

—w—

El *Butlletí Oficial Eclesiàstic* publica una expressiva Al·locució Pastoral de l'Excm. Administrador Apostòlic. En ella després de fer públic els nomenaments de Governador i de Provisor, tracta amb gran encert i claredat de les grans qüestions que avui preocupen l'Església espanyola ço és: el Seminari, el Catecisme, l'Acció Catòlica i el sosteniment del Culte i la Clerecia.

El dia 25 d'aquest mes al Santuari de Santa Maria del Collell s'ha celebrat amb la solemnitat acostumada la festa commemorativa de l'Aparició de la Verge.

Llegim que a la vall de Núria hi ha el projecte de construir un funicular que pugi fins al coll de Finestrelles el qual comunicaria amb un altre que pujaria de la banda de França. Així quedaria molt accessible aquell lloc muntanyenc per aquell cantó on ara només hi ha que mal camí de cavalleria.

El temps durant aquest mes ha estat variable, però hem de constatar que s'han registrat temperatures més baixes de les que acostumen en aquesta època.

El Pireneu ha aparegut nevat ja per tres vegades; es veu, però, que són nevades de poca importància, puix aviat la capa blanca queda esquinçada.

Fulletó de Propaganda

Per consolidar el fruit d'una predicació, missió o tanda d'exercicis, res tan a propòsit com repartir propaganda impresa, que vigoritzi i afirmi les nostres resolucions.

El fulletó **Llum del Cel**, compleix admirablement amb aquest objecte i per son mòdic cost està a l'abast de tothom.

De venda: A la Llibreria Escolar, Plaça de l'Oli 1, i a la de Joan Geli, Rambla Verdager, 9, Girona. Preu: 25 cèntims. Descomptes, a l'engròs.

Imp. Masó, Ballesteries, 29. Girona

XAMPANY GELAMA

Caves a VILAJUIGA (Girona)

Avis d'Administració

Preguem a tots els subscriptors que per tal de normalitzar la marxa de la nostra Administració, vulguin posar-se al corrent de llur respectiu abonament, a fi de què no ens haguem de veure obligats a suspendre la remesa del BUTLLETÍ.

L'import de la subscripció el poden fer a mans del capellà del Santuari, del Sr. Director del nostre BUTLLETÍ, o bé enviar-lo per Gir Postal o segells de correu al nostre representant a Girona que és Mn. Josep Oliver, Prev., carrer de Sant Francesc, núm. 9, on hom es pot dirigir per tots els afers d'administració. També es poden pagar les subscripcions a les llibreries de Joan Geli, C. Albareda, i de Francesc Geli, C. Argenteria. Girona.

SANTA MARIA DEL MONT

BUTLLETÍ MENSUAL

FRANQUEO CONCERTADO

Masó, imp. — Girona

GUIX

d'en Noguer de Segaró

Guix blanc d'alabastre

Alabastre en blocs per a escultura

Fàbrica: **SEGARÓ**

BESALU (Girona)

Agent de vendes: **CASA AYMAR**

SANT CELONI

Telèfon, 5